

5. Dopravci provozující veřejnou vnitrostátní silniční linkovou osobní dopravu i výdejna jízdenek jsou podle § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, povinni zpřístupnit na viditelném místě informaci o ceně včetně určených podmínek formou ceníku, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem.

ČÁST II. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY

Čl. 1 Základní druhy jízdného

1. Plné (obyčejné) jízdné je cena za přepravu cestujícího sjednaná dopravcem v souladu s ustanovením části II. položky č. 6 tohoto výměru a tabulky pro propočet plného věcně usměrňovaného jízdného podle této přílohy.
2. Zlevněné jízdné je cena za přepravu cestujícího, který má nárok na slevu.
 - 2.1. Za zlevněné jízdné – maximálně za 50 % plného (obyčejného) jízdného uplatněného dopravcem se přepravují
 - děti podle čl. 8 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2,
 - rodiče nebo soudem stanovení opatrovníci (dále jen „rodiče“) k návštěvě dětí zdravotně postižených, umístěných v ústavech podle čl. 17 až 19.
 - 2.2. Za zlevněné jízdné – maximálně za 25 % plného (obyčejného) jízdného uplatněného dopravcem se přepravují držitelé karty sociálních systémů, která slouží jako průkaz ZTP anebo ZTP/P, resp. průkazu ZTP a ZTP/P²⁾ (dále jen „držitelé průkazu ZTP a ZTP/P“) podle čl. 10, 14 a 15.
 - 2.3. Za zlevněné jízdné – maximálně za 37,5 % plného (obyčejného) jízdného uplatněného dopravcem se přepravují žáci škol do věku 15 let podle podmínek stanovených v části III. čl. 11.–13.
 - 2.4. Za zlevněné jízdné – maximálně za 75 % plného (obyčejného) jízdného uplatněného dopravcem se přepravují žáci a studenti škol ve věku od 15 let do 26 let podle podmínek stanovených v části III. čl. 11.–13.
3. Bezplatně se přepravují
 - děti do 6 let, s výjimkou případů uvedených v čl. 8 odst. 1 písm. a) až c),
 - průvodce držitele průkazu ZTP/P nebo vodící pes podle čl. 10 a 15.

Čl. 2

Neplatnost jízdenky při přerušení jízdy

Přerušil-li cestující jízdu, stává se jízdenka neplatnou.

Čl. 3

Zavazadla, za která se neplatí dovozné

Bezplatně se přepravují:

- a) zavazadla, která mají rozměry menší než 20 × 30 × 50 cm, nebo zavazadla tvaru válce, jehož délka nepřesahuje 150 cm a průměr 10 cm, nebo tvaru desky, jejíž rozměr nepřesahuje 80 × 100 cm nebo jejichž hmotnost nepřesahuje 25 kg,
- b) ruční zavazadla podle jiného právního předpisu³⁾,
- c) dětské kočárky pro děti, které jsou držiteli průkazů ZTP a ZTP/P a vozíky pro invalidy, držitele průkazů ZTP a ZTP/P,
- d) tašky na kolečkách, které s sebou berou do vozidla držitelé průkazů ZTP a ZTP/P.

Čl. 4

Přeplatky a nedoplatky

1. Nepoužitou jízdenku pro jednotlivou jízdu zakoupenou v předprodeji lze vrátit před odjezdem příslušného spoje v příslušné předprodejní kanceláři. Jízdenku lze vrátit nejpozději 30 minut před odjezdem příslušného spoje. Předprodejní kancelář zpřístupní na viditelném místě informaci o podmínkách vracení jízdenek. Je-li předprodejní kancelář uzavřena, je možné vrátit jízdné za nepoužitou jízdenku pouze v případě, kdy cestující předloží jízdenku potvrzenou pověřeným pracovníkem dopravce, že cestující chtěl jízdenku vrátit před odjezdem příslušného spoje.
2. Z částky jízdného, která má být vrácena, se sráží 10 %, nejméně však 1 Kč a nejvýše 10 Kč na jízdenku. Vypočtená částka se zaokrouhluje na celé Kč při částce do 0,50 Kč dolů a od 0,50 Kč včetně nahoru. Vrací-li se částka poštou, má předprodejní kancelář právo srážet si poštovní výlohy. Srážky nejsou dovoleny, jde-li o vrácení zaplacené částky nebo její části z důvodů vzniklých na straně dopravce⁴⁾. O provedené srážce vystaví na požádání předprodejní kancelář doklad.
3. Za každou písemnou upomínku o zaplacení jízdného nebo přírážky účtuje dopravce 2 Kč a poštovní výlohy.

Čl. 5**Tarifní vzdálenost**

1. Tarifní vzdálenost se určí podle kilometrických údajů uvedených u příslušných spojů v jízdních řádech dopravce ve zvláštním sloupci označeném zkratkou km.
2. Tarifní vzdálenosti jsou vyjádřeny celým číslem a jsou uvedeny podle směru jízdy od výchozí do konečné zastávky linky nebo naopak.
3. Má-li nástupní zastávka a cílová zastávka v jízdním řádu stejné kilometrické údaje, stanoví se jízdné a dovozní za nejnižší tarifní vzdálenost.
4. Jízdné se vypočte za určenou tarifní vzdálenost.
5. Při prodloužení nebo zkrácení tarifní vzdálenosti původní linky v důsledku stanovených objížděk na dobu delší než 7 dní stanoví dopravce novou tarifní vzdálenost, odpovídající nově používané dopravní cestě. Jízdenky zakoupené před změnou tarifní vzdálenosti platí po celou dobu jejich platnosti, případný rozdíl v ceně takové jízdenky dopravce nevybírá ani nevrací.

Čl. 6**Přímé vypravení**

Cestující lze vypravit zpravidla jen do cílových zastávek na téže lince. Při spojích, které nejedou po celé délce linky, je přímé vypravení možné nejdále do konečné zastávky příslušného spoje.

Čl. 7**Platnost jízdenky**

1. Jízdenka vydaná ve vozidle platí jen pro spoj, pro který byla vydána. Jízdenka vydaná ve výdejně jízdenek platí jen pro den, na který byla vydána, a pro spoj, pro který byla určena, a nebyl-li v ní spoj určen, pro spoj, kterým cestující nastoupil jízdu.
2. Omezení podle odstavce 1 neplatí v případech, kdy v linkové osobní dopravě nebyla z důvodů, které nejsou na straně cestujícího, přeprava cestujícího provedena nebo nebyla dokončena započatá přeprava cestujícího.⁴⁾

Čl. 8**Přeprava dětí**

1. Děti do dovršeného 6. roku v doprovodu osoby starší 10 let se přepravují bezplatně, oprávnění k bezplatné přepravě dítěte však zaniká
 - a) jde-li o druhé a další dítě v doprovodu jedno-

ho a téhož cestujícího,

- b) bylo-li dítěti na žádost je doprovázejícího cestujícího zajištěno dopravcem samostatné místo k sezení,
- c) zaujímá-li dítě s cestujícím je doprovázejícím ve vozidle, jehož všechna místa k sezení jsou plně obsazena, dvě místa k sezení.

Dítě v kočárku se přepravuje vždy bezplatně, a to včetně kočárku.

2. Děti od 6 let až do dovršení 15. roku (tj. do dne, který předchází dni 15. narozenin), jakož i děti mladší 6 let, které podle odstavce 1 nemají nárok na bezplatnou přepravu, se přepravují za 50 % plného obyčejného jízdného, uplatněného dopravcem. Děti ve věku od 10 do 15 let prokazují svůj věk (nárok na slevu) na vyžádání dopravce průkazem, který vystaví dopravce. Průkazy se mezi dopravci navzájem uznávají. Věk dítěte je možno prokázat i platným cestovním pasem nebo občanským průkazem.

Čl. 9**Nárok na zlevněné jízdné**

Nárok na zlevněné jízdné se přiznává, jsou-li u cestujícího splněny stanovené podmínky. Je-li předepsáno předložení průkazu, je cestující povinen se jím prokázat.

Čl. 10**Sdružování nároků**

1. Není dovoleno, aby cestující použil zároveň několika průkazů nebo několika zlevněných jízdenek pro dosažení vyššího zvýhodnění. Vždy se mu uzná pouze jeden průkaz nebo jedna zlevněná jízdenka.
2. Bezplatná přeprava průvodce držitele ZTP/P se poskytne i tehdy, použije-li držitel průkazu ZTP/P jiné zvýhodnění, na které má nárok.
3. Osoba uplatňující nárok na bezplatnou přepravu jako průvodce držitele průkazu opravňujícího k výhodám III. stupně (ZTP/P) nemůže současně uplatňovat nárok na bezplatnou přepravu osoby, jejíž je průvodcem.

ČÁST III.**JÍZDNÉ PRO ŽÁKY A STUDENTY ŠKOL****Čl. 11****Rozsah nároku**

Nárok na zlevněné jízdné pro žáky a studenty škol (dále jen „žákovské jízdné“) mají žáci a studenti všech

škol do věku 26 let (dále jen „žáci“), kteří plní povinnou školní docházku nebo se soustavně připravují na budoucí povolání ve střední, vyšší odborné, vysoké nebo speciální škole v denní nebo prezenční formě studia⁵⁾ a využívají vnitrostátní silniční linkovou osobní autobusovou dopravu k dojíždění z místa trvalého pobytu nebo trvalého bydliště žáka jiného než je uvedeno v jeho osobním dokladu, jestliže lze tuto skutečnost prokázat předložením rozhodnutí soudu upravujícím poměry péče o dítě nebo jiným úředním potvrzením o skutečném bydlišti, jako je povolení k trvalému pobytu, dlouhodobému pobytu za účelem studia, popř. koleje, internátu, domova mládeže (dále jen „bydliště“), do místa sídla školy k účasti na školním vyučování nebo praktickém vyučování, praktické přípravě či praktické výuce a praxi (dále jen „praktické vyučování“).

Žákovské jízdné platí pro jízdu ze stanice⁶⁾ místně nebo časově nejbližší místu bydliště žáka do stanice místně nebo časově nejbližší místu sídla školy nebo její součásti či místa konání praktického vyučování směrem nejkratším nebo časově nejvýhodnějším a zpět. Žákovské jízdné platí i pro jízdu na části trasy mezi těmito místy. V případě přestupu, není-li možné odbavení jedním dokladem, je žák odbaven každým dopravcem zvlášť, včetně dopravců v železniční veřejné vnitrostátní pravidelné osobní dopravě.

Žákovské jízdné se za výše uvedených podmínek poskytuje v období školního/akademického roku vyznačeného školou na žákovském průkazu s výjimkou měsíců července a srpna, i když jsou tyto měsíce zahrnuty do doby platnosti průkazu. Při denním dojíždění je žákovské jízdné přiznáváno pouze v pracovní dny.

Za součást školy se pro účely tohoto výměru považuje i středisko praktického vyučování a pracoviště praktického vyučování podle jiného právního předpisu⁵⁾.

Čl. 12 Prokazování nároku

K uplatnění nároku vydává dopravce průkaz pro poskytování žákovského jízdného (dále jen „žákovský průkaz“). Žákovské průkazy se mezi dopravci železniční veřejné vnitrostátní pravidelné osobní a veřejné linkové osobní vnitrostátní pravidelné silniční dopravy navzájem uznávají.

Žákovský průkaz musí obsahovat jméno a příjmení žáka, datum narození, aktuální fotografii, místo bydliště žáka (včetně názvu okresu), název a místo sídla školy, školou (razítkem a podpisem oprávněné osoby) potvrzený údaj o trvání školního/akademického roku, razítko s názvem dopravce a podpis oprávněného zaměstnance. Nevyučuje-li škola po všechny dny v týdnu, vyznačí škola tuto skutečnost na žákovském průkazu.

Žákovské jízdné se přiznává v cestovním úseku vyznačeném na žákovském průkazu na všech spojích jednotlivých dopravců.

Dojíždí-li žák za účelem praktického vyučování v rámci předepsaných osnov do jiného místa než do místa sídla školy, vydá dopravce po prokázání nároku na žákovské jízdné další žákovský průkaz, ve kterém bude uvedeno a školou potvrzeno období, v němž jej žák bude používat. V případě ubytování žáka v domově mládeže, internátě nebo koleji může být vydán další žákovský průkaz na základě předložení potvrzení ubytovatele.

Čl. 13 Ověřování žákovských průkazů

Řádně vyplněný a školou potvrzený žákovský průkaz předkládá žák spolu s fotografií k ověření na místech stanovených ve smluvních přepravních podmínkách vyhlášených dopravcem. Žadatel doloží pravdivost údajů uvedených v žákovském průkazu.

Bližší podmínky pro uplatňování žákovského jízdného stanoví Ministerstvo dopravy v metodickém pokynu, způsobem umožňující dálkový přístup.

ČÁST IV. JÍZDNÉ PRO OBČANY TĚŽCE POSTIŽENÉ NA ZDRAVÍ A BEZPLATNÁ PŘEPRAVA JEJICH PRŮVODCŮ A VODÍCÍCH PSŮ

Čl. 14 Rozsah nároku

Občané postižení na zdraví, kterým byly v ČR podle jiných právních předpisů²⁾ poskytnuty výhody II. nebo III. stupně a jsou proto držiteli průkazů ZTP nebo ZTP/P, mají nárok na přepravu za zlevněné jízdné.

Čl. 15 Bezplatná přeprava

Držitel průkazu opravňujícího k výhodám III. stupně (ZTP/P) má nárok na bezplatnou přepravu průvodce. Nedoprovází-li nevidomého držitele průkazu ZTP/P průvodce, ale vodící pes, je tento přepravován bezplatně.

Čl. 16 Prokazování nároku na zlevněné jízdné a bezplatnou přepravu

Držitelé průkazů opravňujících k mimořádným výhodám II. nebo III. stupně (ZTP nebo ZTP/P) pro-

kazují nárok na přepravu za zlevněné jízdné a bezplatnou přepravu svých průvodců nebo vodících psů průkazy ZTP a ZTP/P.

ČÁST V.
JÍZDNÉ PRO RODIČE K NÁVŠTĚVĚ DĚTÍ ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH, UMÍSTĚNÝCH V ÚSTAVECH NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Čl. 17
Rozsah nároku

1. Rodiče mají při jízdách k návštěvě dítěte tělesně, mentálně nebo smyslově postiženého nebo chronicky nemocného, trvale nebo dlouhodobě (déle než 3 měsíce) umístěného v zařízení nebo škole v působnosti Ministerstva školství, Ministerstva zdravotnictví nebo Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „ústav“) nárok na přepravu za zlevněné jízdné.
2. Na zlevněné jízdné je nárok z místa pobytu do místa ústavu a zpět do výchozí zastávky a to směrem nejkratším nebo časově nejvýhodnějším.
3. Nárok na zlevněné jízdné vzniká i tehdy, jede-li

s rodiči dítě, k jehož návštěvě se zlevněné jízdné přiznává.

Čl. 18
Průkaz

1. Nárok na zlevněné jízdné se přiznává na podkladě průkazu, který vydává a potvrzuje ústav, ve kterém je dítě umístěno.
2. Za škody vzniklé dopravci neoprávněným vydáním průkazu odpovídá ústav, který průkaz vydal.
3. Neprokáže-li držitel průkazu svoji totožnost pracovníkům dopravce průkazem totožnosti, považuje se průkaz za neplatný.
4. Navštěvují-li dítě oba rodiče, musí mít každý svůj průkaz.

Čl. 19
Odbavení držitele průkazu

Držitel průkazu je odbaven za zlevněné jízdné při jízdě do ústavu; při jízdě z ústavu jen za podmínky, že je uskutečnění návštěvy v ústavu potvrzeno na průkazu datem, podpisem a razítkem ústavu. Zpáteční jízda musí být nastoupena nejpozději v následující den po uskutečnění návštěvě.

¹⁾ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 20 vyhlášky č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu.

⁴⁾ § 40 vyhlášky č. 175/2000 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 2 písm. d) vyhlášky č. 175/2000 Sb.